

LØRENSKOG KOMMUNE TEKNISK SEKTOR
Postboks 304
1471 Lørenskog

Saksbehandler:
Øystein Hansgård Gjelsvik

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Lørenskog avløpsnett i NRVA **Kontrollnummer: 2025.005.I.SFOS**

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Marte Fagervoll Presthus

Andre deltagere fra virksomheten:
Per Erik Johansen
Steinar Øvreby

*Fra Statsforvalteren i Østfold, Buskerud,
Oslo og Akershus:*
Øystein Hansgård Gjelsvik

*Andre deltagere fra Statsforvalteren i
Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus:*
Anette Strømme

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Lørenskog avløpsnett til NRVA 11. februar 2025. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus avdekket 4 avvik og ga ingen anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Kommunen mangler enkelte tiltaksplaner i henhold til tillatelsen.
- Kommunen kunne ikke under tilsynet dokumentere overholdelse av krav til virkningsgrad for avløpsnett.
- Kommunen mangler rutine og tiltaksplan tilknyttet miljørisikovurdering for ytre miljø for avløpssektoren.
- Kommunen mangler enkelte skriftlige rutiner for å begrense og forebygge forurensing.

Anmerkninger:

- Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

Avvik er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

14.02.2025	Øystein Hansgård Gjelsvik	Hilde Sundt Skålevåg
dato	kontrollør	Seksjonssjef

Kopi av rapporten sendes til:

- Lørenskog kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: LØRENSKOG KOMMUNE TEKNISK SEKTØR	
Organisasjonsnr.: 974637944	Eies av:
Bransjenr. (NACE-kode): 84.130 - Offentlig administrasjon tilknyttet næringsvirksomhet og arbeidsmarked	

Kontrollert enhet

Navn: Lørenskog avløpsnett til NRA	Anleggsnr.: 3222.0058.01
Kommune: Lørenskog	Fylke: Akershus
Anleggsaktivitet: Offentlig avløpsnett	
Tillatelse gitt: 1. desember 2022	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til vann

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Lørenskog kommune plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Lørenskog kommune innen 14.04.2025 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at der stiler svarbrevet eller e-post (sfospost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus v/Øystein Hansgård Gjelsvik.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 3. februar 2025. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

Vi påpeker at vi varslet feil beløp i varsel om gebyr datert 03.02.2025. På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Lørenskog kommune bli ilagt et gebyr på kr 41 600,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Kommunen mangler enkelte tiltaksplaner i henhold til tillatelsen.

Dette er et avvik fra følgende krav i regelverket:

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven for utslipp av kommunalt avløpsvann fra Lørenskog kommune (Tillatelsen) punkt 3.1.1, *Krav til oppsamling av kommunalt avløpsvann*

Tillatelsen punkt 3.1.2, *Krav om tiltaksplan for fornyelse av avløpsnett*

Tillatelsen punkt 3.1.4, *Krav til utslipp via overløp*

Beskrivelse av krav:

Kommunen skal som en del av sin overordnede avløpsplan inkludere en tiltaksplan for fornyelse av avløpsnett med kummer, pumpestasjoner m.v. Tiltaksplanen skal vise det

årlige, gjennomsnittlige behovet for fornyelse av spillvannsførende ledningsnett, og hvilke kriterier som er lagt til grunn for fornyelse. Tiltaksplanen skal være sammenhengende og skal minst omfatte de neste 5 årene.

Kommunen skal ha en tiltaksplan for å redusere driftsoverløp, og vurdere mulighetene for å etablere fordrøyningsbasseng eller andre avbøtende tiltak. Det skal tas særlig hensyn til behovet for å redusere utslipp til sårbare resipienter og resipienter brukt til bading m. m. hvor utslippene kan medføre en miljø- eller helsefare.

Kommunen skal utarbeide en tiltaksplan for trinnvis økt tilknytning for eksisterende områder der tilknytningsgraden per i dag er lavere enn 98 %. Planen for trinnvis tilknytning skal inngå i kommunens overordnede avløpsplan.

Observasjon under tilsynet og vår vurdering:

Kommunen har en plan for reduksjon av fremmedvann fra 2016, men kunne ellers ikke under tilsynet legge frem tiltaksplaner for avløpsnettet i tråd med tillatelsen. Kommunen opplyste om at de benytter handlingsplanen til Hovedplan VA og vannmiljø 2020-2035 som arbeidsverktøy, der ledningsnettfornyelse inngår. Det kom frem under tilsynet at det ofte er utbygginger i kommunen som setter føringer for hvor tiltak på avløpsnettet gjennomføres.

Tiltaksplanene er nødvendig for å sikre en planmessig tilnærming, og er viktige verktøy for å identifisere og planlegge tiltak som er sammenhengende, har lang tidshorisont og sikrer at tiltakene dimensjoneres ut ifra reelle behov og utfordringer.

Avvik 2

Kommunen kunne ikke under tilsynet dokumentere overholdelse av krav til virkningsgrad for avløpsnettet.

Dette er et avvik fra følgende krav i regelverket:

Tillatelsen punkt 3.1.5, *Krav til virkningsgrad for avløpsnettet.*

Forskrift om begrenning av forurensing (forurensingsforskriften) § 14-5 tredje ledd.

Beskrivelse av krav:

Kommunen har et krav i tillatelsen om at feil på avløpsnettet, stans i pumpestasjoner og lignende, ikke skal redusere virkningsgraden i avløpsnettet på mer enn 5 % frem til 31. desember 2027, og deretter maksimalt 3 % over året. Virkningsgraden til avløpsnettet skal dokumenteres og være tilgjengelig for Statsforvalteren ved forespørsel. Dette skal dokumenteres ved å legge til grunn målte verdier for overløp eller lignende beregnede verdier for mindre omfattende overløpsutslipp. I tillegg skal ulike kilder til tap beregnes eller vurderes kvalitativt.

Observasjon under tilsynet og vår vurdering:

Kommunen har god oversikt over utslipp fra nødoverløp og driftsoverløp på avløpsnettet, men kunne ikke under tilsynet tilstrekkelig dokumentere omfanget av lekkasjer fra avløpsnettet. Dette gjør at det er usikkerhet knyttet til virkningsgraden avløpsnettet har.

Kommunen kan derfor ikke dokumentere at de overholder tillatelsens krav på en virkningsgrad på 95 %.

Avvik 3

Kommunen mangler rutine og tiltaksplan tilknyttet miljørisikovurdering for ytre miljø for avløpssektoren.

Dette er et avvik fra følgende krav i regelverket:

Tillatelsen punkt 2.5.1, *Krav om miljørisikovurdering*.

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 andre ledd, punkt 6.

Beskrivelse av krav:

Tillatelsen stiller krav om at det på grunnlag av utførte risikoanalyser og fastsatte akseptable risikonivåer må planlegges og gjennomføres tiltak for å overholde akseptabelt risikonivå. Hvert tiltak skal være knyttet til en ansvarlig person/stilling, og ha en frist for gjennomføring. Det skal foreligge en skriftlig rutine for gjennomføring av miljørisikovurderinger.

Internkontrollforskriften stiller krav til at virksomheten kartlegger farer og problemer, og på denne måten vurderer risiko, samt utarbeider tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Dette må dokumenteres skriftlig.

Observasjon under tilsynet og vår vurdering:

Kommunen har en miljørisikovurdering, men det mangler en tilhørende tiltaksplan med frister og ansvarlig for gjennomføring av avbøtende tiltak, samt ny risiko etter avbøtende tiltak. Kommunen opplyste under tilsynet at de for tiden utarbeider en ny miljørisikovurdering hvor dette skal inkluderes.

Kommunen kunne ikke under tilsynet legge frem en rutine for revidering og oppdatering av miljørisikovurderingen.

Avvik 4

Kommunen mangler enkelte skriftlige rutiner for å begrense og forebygge forurensing.

Dette er et avvik fra følgende krav i regelverket:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter § 5 andre ledd, punkt 7 og 8.

Beskrivelse av krav:

Kommunen skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Tillatelsen stiller krav om at alle nødoverløp skal registreres særskilt og håndteres som en avvikssituasjon. Rutiner for håndtering av nødoverløp skal fremgå av kommunens internkontrollsystemer og beredskapstiltak.

Observasjon under tilsynet og vår vurdering:

Avløpsseksjonen i kommunen registrerer driftshendelser i internt system (VannCIM), og melder større avvik i kommunens overordnede internkontrollsystem (Compilo). Kommunen forklarte under tilsynet at Compilo fungerer dårlig for avløpssektoren og i liten grad blir brukt. Driftshendelser registreres fortløpende og føles opp internt.

Kommunen kunne ikke under tilsynet fremlegge rutiner for melding av avvik, hvor det er definert hva som utgjør avvik på ytre miljø. Det er ikke definert hvilke hendelser som skal registreres og hvordan dette skal gjøres. Det er heller ikke definert i hvilke tilfeller Statsforvalteren skal varsles.

7. Anmerkninger

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren